

[Thorvil Kristensen.]

ordinære, men vi har jo vandret fra den ene ekstraordinære situation til den anden, i hvert tilfælde i de snart 12 år, jeg har siddet i dette hus, så der var ikke noget enestående i de tilfælde, den højtærede finansminister nævnte.

Det er ikke at forlange, at den højtærede minister skal kunne huske det tilfælde, jeg nævnte fra marts 1940, men det var altså det første tilfælde, hvor et sådant indgreb fandt sted, og det var en socialdemokratisk finansminister, der gjorde det.

Hvad angår det tilfælde fra februar 1951, som den højtærede finansminister nu igen kom ind på, sagde den højtærede minister, at det socialdemokratiske forslag var et modforslag over for forslag fra vor side om direkte indgreb. Denne udtalelse trænger til to kommentarer. For det første: det forslag, vi stillede, var ikke et forslag udelukkende om indgreb i pristalsberegningen, men det var et forslag om samtidige indgreb i indkomstudviklingen for samtlige større befolkningsgrupper. Det indeholdt forslag om prisbindinger for landbrugets hovedeksportvarer, det indeholdt forslag om en begrænsning af skibsfartens fragttindtægter, det indeholdt forslag om avance- og prisbegrænsninger for handel, industri og håndværk og i sammenhæng dermed også et forslag om en reduktion af den lønforhøjelse, lønmodtagerne kunne have fået efter pristalsudviklingen, som den var på det tidspunkt. Det var altså et led i en samlet plan, og der var ikke tale om, at vi stillede krav om, at arbejderne eller tjenestemændene isoleret skulle finde sig i et indgreb i deres indkomstudvikling; der var samtidig tilsvarende forslag for de andre samfundsgrupper, hvilket i øvrigt ville have betydet en rent øjeblikkelig lettelse i lønmodtagernes leveomkostninger, idet f. eks. skibsfartens ydelse skulle bruges til direkte prisnedsættelse og landbrugets ydelse skulle bestå i, at landbrugspriser her i landet blev lavere, end de ville have været uden indgreb.

Det var den ene kommentar, jeg ville gøre til den højtærede finansministers bemærkning. Den anden er den, at alle, også socialdemokratiet, udmærket vel vidste, at de forslag, vi stillede, ikke kunne gennemføres, fordi samtlige 4 oppositionspartier gik imod dem. Hvad er så meningen med at

sige, at socialdemokratiet kun kom med sit forslag som et modforslag til vore forslag? Det var i oppositionens hånd at fejle vore forslag af bordet. Man fejede i øvrigt en stor del af dem af bordet og gennemførte kun de dele af dem, som oppositionen syntes om, så det havde ikke været nødvendigt for at afværge gennemførelsen af vort forslag, at socialdemokratiet stillede et andet forslag.

Jeg vil gerne herfra yde socialdemokratiets daværende leder, Hans Hedtoft, en honnør for det mod, han viste ved at stille det forslag. Jeg syntes, det ville klæde hans parti nu at leve op til det, og jeg beklager, at man ikke har det samme mod, som man havde dengang.

Den højtærede finansminister spurgte mig derefter, hvorfor jeg ikke ville være med til den omsætningsafgift, og så rettede han det til, hvorfor venstre ikke ville være med. Jeg skal forsøge at besvare disse to spørgsmål. Jeg ville personligt gerne have været med til den omsætningsafgift; det tror jeg nok den højtærede minister ved. Når venstre var betænkelig ved det, var det — efter mange udtalelser, jeg har modtaget — fordi man nærede frygt for, at den siden hen i en socialdemokratisk regerings hånd eller i det flertals hånd, som en sådan regering måtte kunne støtte sig til, ville blive brugt som udgangspunkt for nye og større statsudgifter, således at vi efter nogen tids forløb kom ud i den samme situation igen. Det var indstillingen, at der i venstre var en udbredt ængstelse over for denne omsætningsafgift.

Den højtærede minister spurgte mig, hvorfor jeg kunne bifalde en bunden opsparing og nu ikke kunne stemme for sparebeviserne. Jeg har den opfattelse, at man kan bruge en bunden opsparing — for så vidt også i den form, som sparebeviserne har — en gang imellem, når man er i en vanskelig og helst akut situation. Jeg tror ikke, den højtærede minister vil modsige mig, når jeg siger, at det bliver naturligvis betænkeligere for hver gang, man gør det, at opstille nye fremtidskrav på staten; det kan gå an, siger jeg, hvis man er i en øjeblikkelig vanskelig situation, så at man har håb om, at fremtiden i hvert fald gennemsnitlig bliver bedre end den nuværende tilstand, men det bliver mere be-